

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΟΜΟΣ Γ΄.

Ὅτε ἴσται κατὰ τοῦ ἐν θεοτόκῳ ἔθρῳτος
βουλόμενοι ἢ κατὰ παιδείαν καὶ αὐτοῦ καὶ
τῶν αὐτοῦ οὐραίων. (Πλάτ. Θεάγος).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Χ. Ν. Φιλαδέλφους

1884

Ε.Υ.Δ τῆς Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΙΤΣΙΟΣ

Ε.γ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

παροξύνονται· ἀλλὰ καὶ τὰ εἰς ἰστος ἀπαθῆ, καίτοι ἑτεροκατάληκτα, ὁμοτονοῦσιν ἐκείνοις. Καὶ τὰ εἰς τερος συγκριτικὰ προπαροξύνονται ἂν ἦσαν ὡς δηλοῦσι τὰ οὐδέτερα, ἀλλὰ καὶ τὰ εἰς ὦν ὑπερδισύλλαβα, εἰ μὴ τὸ μῆκος ἐκώλυε τῆς ληγούσης, προπαροξύτονα ἂν ἦσαν ὡς δηλοῦσι τὰ οὐδέτερα, ἄμεινον, βέλτιον κτλ. Πάλιν δὲ τὰ περιεκτικὰ εἰς ὦν δξύνονται, θαφνῶν παλαμῶν κτλ. ἀλλὰ καὶ τὸ ῥοδωνιά καὶ τὸ ἰωνιά ὁμοτονοῦσιν ἐκείνοις ὡς περιεκτικὰ, καίτοι ἑτεροκατάληκτα. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ θησαυρός καὶ τὸ ἀχυρός ἀντὶ ἀχυρῶν ὡς περιεκτικὰ κατὰ τοὺς παλαιούς γραμματικούς δξύνονται. Πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἔστι παραθέσθαι, ἐν οἷς ἡ τόνωσις κατὰ τοῦτον ρυθμίζεται τὸν νόμον. Φανερόν δὲ οἴκοθεν ὅτι τὰ πρῶτα εἰς τοὺς Ἕλληνας εἰσαχθέντα ἐθνικὰ εἰς νοσ ἐτονώθησαν κατὰ τὰ ὑπάρχοντα ἐν τῇ γλώσσει αὐτῶν ὁμοιοκατάληκτα τριγενῆ ἐπίθετα, ἕως οὗ κατηρτίσθη ἰδιαιτέρα τῶν εἰς νοσ ἐθνικῶν κατηγορία, πάντα δὲ τὰ εἰς ταύτην ὑπαγόμενα ἔμελλον, ὡς εἰκός, ὁμοτονεῖν ἀλλήλοις.

(ἔπεται συνέχεια)

ΕΝΑΙΣΙΜΟΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΕΛΕΥΘ. ΤΡΙΑΝΤ. ΚΟΥΣΗ

ΠΕΡΙ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙΑΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

(Ἴδε συνέχ. εἰς σελ. 99 τεύχ. Γ' καὶ Δ', Τόμ. 5').

Μουστριν=ἄνθρωπος ἄκομψος, ἐν τῇ δημ. χονδροειδέστατος (ἐκ τοῦ λατιν. *monsrtum*=τέρας)· ἄφοβος, πλ. ὄν. ἄφοβοι, αἰτ. ἄφοβους. λόγος, πλ. τὰ λόγια· μάγος (ἀνευ πληθ.), ἐλίγος (ἐλίγος), πλ. ὄν. ἐλίγ', αἰτ. ἐλίγς. ἄεργος, πλ. ὄνομ. ἄεργοι, αἰτ. ἄεργους. (παρ' Ὀμήρ. καὶ Ἡσιόδ. ἀεργός, κοινῶς ἀργός). Θαματοουργός, γεν. θαματοουργοῦ. πλ. οἱ, ὦν, οὗς. στρογγυλός· οὕτω καὶ ἐν τῇ δημῳδαί καὶ παρὰ Δημ. Ζήν. (π. βατραχ. στ. 455) «εἶχαν τὴν βράχην στρογγυλὴν οἱ καθαροὶ 'ς ταῖς πλάταις»· παρ' ἀρχαίοις στρογγύλος· ὀχτεζνός (ὀχτεσι(ν)ός, ἐκ τοῦ ὀχτεζ=ἔχθες)· ὀπερσινός (ὀπερ(υ)σινός, ἐκ τοῦ ὀπέρς=πέρυσι)· ὀφετινός ἐκ τοῦ

(ΤΟΜ. 5')

ὀφέτος=ἑφέτος=τήτες· ὀψεσνός (ἐκ τοῦ ὀψές, ἐν τῇ δῆμ. ψές=ἐχθές)· πρωτιζνός ἐκ τοῦ ἐπιρρήματος πρώτα=πάλαι, πρότερον, πεπονημένον ἀνακλόντως τῷ ὀχτεζνός κτλ.), ἐν τῇ δῆμ. πρωτινός· οὔτω καὶ αὔριζνός (ἐκ τοῦ αὔριον, ὡσπερ τὸ πρωτιζνός), ἐν τῇ δῆμ. αὔρινός· καὶ αὔριανός· ὕστερνός (ἐκ τοῦ ὕστερον), ἐν τῇ δῆμ. ὕστερινός· μεσημερνός (ἐκ τοῦ μεσημέρ'=μεσημέριον, μεσημβρία)=μεσημβρινός, ἐν τῇ δῆμ. μεσιμεριανός· καινούργος (καινούργης), πλ. ὄν. καινούργ', αἰτ. κανούργς· ἐν τῇ δῆμ. καινούργιος· ἑμορφος (εὔμορφος, καλός)· πλ. ἑμορφοί, αἰτ. ἑμορφους· ἡ λέξις ἀπαντᾷ καὶ ἐν τῇ Wagner συλλογῇ (Carm. gr. σ. 173. «οἰήγησις παιδιόφραστος τῶν τετραπόδων ζώων» στ. 925) «κτένια ἑμορφα πολλά», ἐνθα φέρεται καὶ γραφή «εὔμορφα» (καὶ ἐν σελ. 119, «πουλθλόγος» στ. 18) κή_ἄν ἔσουν ἑμορφον»· ἄσχημος (ἄσχημος, αἰσχροός, δυσειδής), ἐν τῇ δῆμ. ἄσχημος· μολύβ' ἢ μολίβ' (μόλιβος, μόλυβδος)· πανούργος· ἑπερίεργος (παράδοξος), ἀνθρωποφάγος καὶ ἀνθρωποφάγας· κλαδὶν (κλάδος)· τὸ ὑποκορ. κλαδίον παρὰ μεταγενεστέροις· δρόμος, πλ. τὰ δρόμια· ραβδὶν (ράβδος), τὸ ὑποκ. ραβδίον καὶ παρ' ἀρχαίοις· δαδὶν (δάς, τὸ ὑποκ. δαδίον παρὰ Λουκ. νεκρομ. 7. Κλέψιμον, ἐν τῇ δῆμ. κλεψία (κλοπή)· κλεψία ἀπαντᾷ παρὰ Βυζαντιακοὺς (ιδεὲ λέξ Passow ἐν λ. καὶ Mullach Δημ. Ζῆν. σ. 103 ἐν λ. ἐβάλασιν). Θεῖος· οὔτω προσφωνοῦσιν οἱ νεώτεροι τοὺς πρεσβυτέρους· κλητ. Θεῖο· αὕτη δ' ἄν εἴη που ἡ ὀμηρικὴ λέξις ἡθεῖος. Ἐμπιστος, καὶ παρ' ἀρχαίοις χρηστὴ ἡ λέξις· ἐν τῇ δῆμ. πιστός, ἀλλ' ἀφηρημ. ἐμπιστοσύνη, παρ' ἡμῖν ἐμπιστοσύνια· νέιος (νέος), γεν. νέιου, πλ. ὄν. νέι', αἰτ. νέις (οἰονεὶ νέγ', νέγς)· ἑάσημένιος (ἀργυροῦς), μαλαματένιος (χρυσοῦς), ἑχαλκωματένιος (χαλκοῦς), στερεός, γηραλέος, παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ποιηταῖς χρηστὴ ἡ λέξις· ἑάθεος· γναφὶν (γνάθος)· ἑχάντ' (ἑχανθα)· σημαίνει ἡ λέξις καὶ τὴν τῶν ἰχθύων ἑχανθαν, ὡσπερ καὶ παρ' ἀρχαίοις, ἐν τῇ δῆμ. ψαροκόκαλον· λιθάρ' (ἐν τοῖς χωρ.)=λίθος· ἑγαθός (εὐήθης)· ἑανθός, καλάθ' (κάλαθος), τὸ ὑποκοριστ. καλάθιον παρὰ Πολυδ. (10, 125)· παραμύθ' (μύθος), πιθάρ' (πίθος, τὸ ὑποκορ. πιθάριον παρὰ τοῖς Ἐκκλ. σύγ-

γραφεῦσι· ὁμοίος· ἄγριος υἱός (πλ. αἰτ. υἱ_ούς), παλαι_ος (παλαιός) ἀνεψιός, ἐνάντιος, ἄξιος, ἀραΐιος (ἀραιός)· φάβατον=κύαμος, ἐκ τοῦ λατ. faba· γεννούλ' (ἐννοεῖται χτηνον=δάμαλις)=τοκάς· ἀντίθετον στείρος, ὃ ἐν Τραπεζοῦντι στειρός λέγεται. Χαλεπόν, μένον ἐπὶ ἱματίων=πενιχρὰ, εὐτελῆ «χαλεπά φορέματα» =πενιχρὰ ἡμριεσιμένος· ἄρρωστος, καὶ ἐν τῇ δημ. βούδ' (βοῦς, βοῖδιον, βούδιον), στούδ' (ὄστουν, ὄστεοῖδιον, ὄστου(ε)δ(ιον))· ρούδ' (ροῖδιον, κατ' ἀναλογίαν τοῦ βούδ'), χνούδ' (χνοῦς), χνοῖδιον, χνουῖδιον, χνούδιον). Περὶ τοῦ στούδ, βούδ', ρούδ', χνούδ' ἰδὲ Lob. Phryg. σ. 86 καὶ ἐξ. εὔρηται δὲ καὶ παρὰ Σομαυέρα καὶ Δουκαγγίω οἱ τύποι βούδιον, ρούδιον (ἰδ. Κορ. Ἀτ. τ. 4. σ. 480 ἐν λ. ροῖδιά') καὶ χνούδιον (αὐτ. 4. 682)· προσθετέον τούτοις καὶ τὸ τῆς δημώδους φλοῦδα, φλούδιον, φλοῦδι (ἰδὲ Mull. Δημ. Ζην. σ. 108 ἐν λ. ρέβιθος), τὸ φλοῦδι δὲ τοῦτο εἰς φλοῦδα μεταποιηθὲν ἐξενίκησε νῦν. Κουδούκ'=ράμφος· πιθανῶς παρέφθαρται ἡ λέξις ἐκ τῆς ἀρχαίας κώδεια ἢ κωδία=κεφαλὴ σκορόδου καὶ μήκωνος· ἡ αὐτὴ καὶ κώδη ἐλέγετο Beck anecd. σ. 274, 31)· φέρεται δὲ καὶ τύπος κωδύα, ἐξ οὗ ἴσως τὸ ἡμέτερον κωδύκιον, καὶ κουδούκ(ιον)· παρὰ Θεοφράστῳ δὲ καὶ Γαληνῷ ἀπαντᾷ καὶ τὸ οὐδέτερον κώδουον· ὑπάρχει παρ' ἡμῖν καὶ ῥῆμα κουδίζω λεγόμενον ἐπὶ τῶν ὄρνέων, διὰ τοῦ ράμφους πληττόντων ἢ ἐσθιόντων τι· καὶ μεταφορικῶς ἐπὶ ἀνθρώπων τὰ ὄρνεα μιμουμένων ἐν τῷ ἐσθίειν· τοῦτο ἐν Κύπρῳ λέγεται κουκκουφῶ καὶ κουκκουπῶ Κυπρ. Σακελλ. σ. 315 ἐν λ.) δαχτυλίδ' (δακτύλιος)· δάχτυλον (δάκτυλος· παρ' ἀρχαίοις ὁ πληθυντ. καὶ ἐν τῷ ἀρσενικῷ καὶ οὐδετέρῳ γένει ἐν Ἀνθολογίᾳ παρὰ Νόννῳ δὲ καὶ τὸ δάκτυλον)· ἀποσπόρ' (τὸ τελευταῖον τέκνον, τὸ ἐν τέλει σπαρέν)· ἡ λέξις σκωπτικὴ· ἐν Κερασσοῦντι λέγεται σκωπτικώτερον ἀ π ο ξ ὕ σ μ', ἧτοι ἀπόξυσμα. Γραμπελίδ' (μελία, fraxinus)· τὸ ὄνομα παρέφθαρται ἴσως ἐκ τοῦ ἄγριος (ὃ ἐν συνθέσει γίνεται ἄγρο, ἀγροκάτα, ἀγραιῖδον, ἀγροκόσσαροι=ἀγρία ὄρνις, ἀγρόσυκον, ἀγράπ'=ἄγριον ἄπιον κτλ.) καὶ τοῦ ἄμπελος· μετενήνεκται δὲ τοῦνομα ἐκ τῆς ἀγριαμπέλου παρὰ μεταγενεστέροις· παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις ἄγριας ἀμ-

πέλου· ἰδὲ Passow λέξ. ἐν λ. ἀγριάμπελος) ἐπὶ τὴν μελίαν· τοῦτο δὲ καὶ ἐν τῷ ἄλλεβόρ' (ἐλλέβορος) γέγονεν, ἀκτῆς εἶδος δηλοῦντι. Σμιλάγκ' (σμίλαξ). Λουτούδ' (λωτός)· πιθανῶς ὁ zizyphus lotus. Σεῦτελον (σεῦτλον, τεῦτλον)· ἐν τῇ δημῳδῇ σέσκουλο· παρὰ Δουκαγγίῳ (τ. II. σ. 1356) δ' εὔρηται ὁ τύπος σέσκουλο· Εὐριακός (θερμός ἀνεμος) ἐκ τοῦ Εὐρος· ἀγερανός (γέρανος) πλ. ὄν. ἀγερανοί, γεν. ἰων, αἰτ. οὐς· κοθὶν τὸ ἀνδρῖκόν αἰδοῖον) καὶ παρ' Ἡσυχίῳ ταυτόσημος ἢ λέξις κόθημα καὶ κότιλον (ἰδὲ Lob. path. p. σ. 93 ὑποσ. 20)· ταῦτο καὶ τὸ λατίν. coda καὶ conda· Ἀμνάδ', ἐν Ὄφει καὶ χωρίοις=ἀμνάς· κρωπὶν, τὸ παρ' ἀρχαίοις κρώπιον· σφιγτός (σφιγκτός)· κιτάρ' (τὰ κάλλαια, ἢ ὁ λόφος τοῦ ἀλέκτορος)· μὴ ἐκ τοῦ κύδαρις, κύταρις, ἢ κυρβασία=καθ' Ἡσύχιον κορυφὴ τοῦ ἀλέκτορος; Ὁ δοκός ἐν χωρίοις, πλ. τὰ δόκια=ἢ δοκός. Γαστρίν ἐκ τοῦ γάστρα «γάστρα, τὸ σύντριμμα τῶν ἀμφορέων, ὧν αὐτὸ τὸ γαστρῶδες μένει» Beck. anecd. gr. σ. 88), καλεῖται δ' οὕτω παρ' ἡμῖν τὰ τε τῶν ἀμφορέων συντρίμματα καὶ τὰ ὅμοια τούτοις πῆλινα ἀγγεῖα, ἐν οἷς ἄνθη φυτεύεται· ἢ λέξις δὲ γαστρίον εὔρηται παρὰ τῷ σχολιαστῇ τοῦ Πλάτωνος «ὁ σπείρων ἐν γαστρίοις» ἐν τῇ δημ. γλάστρα· ψύλλος (ὁ ψύλλος, Ἀττικῶς ἢ ψύλλα)· τουμπίν=σωρός χώματος, ἐκ τοῦ τύμβος, ᾧ συγγενές καὶ τὸ λατινικόν tumulus.—Ὀρτάρ'=πλεκτὴ ἑρεᾶ κνημὶς· τῆς λέξεως ὀρτάριον καὶ ἀρτάριον μνημονεύει καὶ ὁ Lobbeck path. p. σ. 124) καὶ παράγει αὐτὴν ἐκ τοῦ ἀρτήρ=ὑπόδημά τι, calceus· ὁ δὲ Κοραῆς ἐν Ἀτ. τ. 2. σ. 429 ἐν λ. χερόρτιον παρατίθεται τὰ τοῦ Σουίδα «ἀρτάρια παρ' ἡμῖν οἱ τῶν ποδῶν πῆλοι.» Θύμπουρον, ἐκ τοῦ θύμβρα ἢ θύμβρος, ὅς καὶ θυμβραία καὶ θυμβρία καὶ θύμβρον ἐλέγετο καὶ ἀναγραμματισμῶ θρύμβη, θρύμβος «ὄν ἢ χυδαία γλῶσσα θρύμβον λέγει» (Εὐστ. 1828, 13)· δίκαιος· ἐλάδ'=ἐλαιον· (ἐλαιίδιον, ἢ ἐλαίδιον, ἐλάδ(ιον), καθάπερ καὶ γράδιον ἐκ τοῦ γραιίδιον)· ἢ λέξις ἐλάδιον εὔρηται καὶ παρ' ἀρχαίοις ἐπὶ τε τῆς ἐλαίας καὶ τοῦ ἐλαίου· (Ἀλκίφρ. 3, 13, 1. Ἀθήν. 7. σ. 292 F. καὶ 293 D. Ἐπικτ. διατρ. III. 10, 161· ἤλιος, θάνατος, λύκος (γεν. λύκ', πλ. ὄν. λύκ', γεν. λυκίων,

αἰτ. λύκος)· οὖλος καὶ ἄλος· σκορπός (σκορπίος), τίμιος, ἐντόπιος, καὶ ἐν τῇ ἀρχ. καὶ τῇ δημ. (ἄχρειος (ἄχρειος).—Διπόταμον, δύο ποταμῶν συμβολή· παρὰ Σομαυέρα εὐρηται ὁ πληθυντικὸς διποτάματα· (Ἄτ. Κορ. τ. 4. σ. 102).—Συνέργαλα=ἐργαλεῖα τοῦ τεχνίτου· παρὰ Δουκαγγίω σύνεργα· (Κορ. Ἄτ. τ. 4. σ. 572). Σουλᾶσριν· εἶδος αὐλοῦ· παρὰ Δουκαγγίω συραύλιον (ἐξ οὗ γέγονεν ἴσως τὸ ἡμέτερον μεταθέσει τῶν ἀμεταβόλων)· ἐκ τῆς ῥίζ. συρ (συρίζω) πιθανῶς καὶ αὐλός· παρὰ Σομαυέρα σιραῦλα καὶ σιλιᾶυρα (ἐγγύτερον τῷ ἡμετέρῳ)· ἰδὲ Κορ. Ἄτ. 4. σ. 576. Ἐν Kind. Anth. nengr. Usl. σ. 96 στ. 19 ἀπαντᾷ ὁ τύπος σουραῦλι. Ὠμῖν (ὦμος)· τὸ ὑποκορ. ὦμιον ἀπαντᾷ ἐν Ἀνθολ. 11. 157, 3 καὶ παρὰ Θεοδότῳ ἐξεκ. 41, 21, ὀρθότερον ὦμιον Passow λεξ. ἐν λ.)· σακκὶν (σάκκος, τὸ ὑποκ. σακ(χ)ίον καὶ παρ' ἀρχαίοις χρηστόν· ἀλικός, ἢ ἀλυκός (ἰδὲ Lob. Phryn. σ. 210)· κατάδικος· ἀμπέλ' (ἀμπελος, τὸ ὑποκ. ἀμπέλιον καὶ παρ' Ἀριστοφ. Εἰρ. 598. Ἄγ. 512. — τυφλός, ἄλαλος, ἄλλος, θολός, μυαλόν, ἀναλος (παρ' ἀρχ. ἀναλος καὶ ἀνάλιστος καὶ ἀναλτος)· καὶ μεταφορικῶς ἐπὶ ἤθους καὶ λόγων=ἄχαρις, ἀναλος· ἀμαρτωλός· ἀμαρτωλόα=τὰ αἰδοῖα· δούλος· καρφὶν (ἤλος)· ἡ λέξις καρφίον ἀπαντᾷ καὶ παρ' Ἡσυχίῳ «ἤλοι, καρφία σιδηρᾶ» καὶ τῷ σχολ. Νεκᾶδρ. Θηρ. «ἤλος δὲ καὶ τὸ ἐπιδημῖως καλούμενον καρφίον» καλός=ἄγαθός· καμέλ' (κάμηλος), κειφάλ' (κεφαλή), χοντροκέφαλος (σκωπτ.=βραδύνους), κατακέφαλος (ὁ κάτω νεύων τὴν κεφαλὴν, καὶ τόπος κατωφερῆς)· (μούσμουλον, (μέσπιλον)· παρὰ Σομαυέρα μούσπουλα καὶ μουσκλα· (Κορ. Ἄτ. τ. 5. σ. 223)· πᾶλληκάρ' =ἀνδρείος· ἐκ τοῦ ἀρχαίου πᾶλληξ ἢ πᾶλλαξ, νέος· ἐν τῇ δημῳδαί ἐδήλου ἡ λέξις τοὺς ὀρεσιβίους ἀνδρείους, οἱ τὴν μάχαιραν ἐν ταῖς χερσὶ πᾶλλοντες, ταύτη τοὺς τυράννους ἡμύνοντο Τούρκους καὶ ἐλεύθεροι διεβίου. Οὗτοι ἐκαλοῦντο καὶ ἀρματωλοὶ ἐκ τῶν Φράγκων armatores, ᾧ ὀνόματι ἐκαλοῦντο ἀπὸ τῆς Π'. ἑκατονταετηρίδος ὑπὸ τῶν τὴν Κρήτην καὶ Εὐβοίαν κατεχόντων Οὐνετεῶν οἱ ἐξ ἐλευθέρων πολιτῶν ἐθελονταί, οἱ ἐν πειρατικοῖς σκάφεσι κατὰ τῆς Βυζαντιακῆς ἐξεπέμ-

ποντο ἐπικρατείας Hertzberg gr. gesch τ. 2. σ. 216). Μανίχ' ἐν τῇ δῆμ. μανίκι=χειρίς Aermel, ἐκ τοῦ λατιν. manica ἢ λέξις ἀπαντᾷ καὶ παρά τῷ Ἑτυμολ. «σημαίνει δὲ τὸ χεῖρωμα μανίκιν.» ἑτέρα λέξις τῆς αὐτῆς πιθανῶς ἀρχῆς ἐστὶν ἡ παρ' Ἀλεξανδρεῦσι τὸν στρεπτόν δηλοῦσα μανιάκης, περὶ ἧς ἰδὲ Sturz. d. Maced. dial. σ. 180. Παλαλός=φρενοβλαβής, ἐξεστηκῶς τῶν φρενῶν ἐν τῇ δῆμ. παλαβός, ἐν Ἑρωτοκρ. πελελός «γὰρ πελελοὺς τοὺς κράζουσι» (σελ. 12. στ. 2). Βοτάν'=φάρμακον' οὕτω καὶ ἐν ποιηματίῳ τῆς ις'. ἑκατοντ. Μανόλη τοῦ Σκλάβου Wagn. carm. gr. σ. 57 στ. 147) «εἰς ταῖς πληγαῖς βοτάνια» (σελ. 111 στ. 171) «μόνον διὰ τὸ γλυκύτατον τοῦ πόθου τὸ βοτάνι.» καὶ ἐν τῇ δημῳδί. Ἄρκος (ἄρκτος), ἐν τῇ δῆμ. ἀρκοῦδα' ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ Wagn. (Carm gr. σ. 170 «διήγησις παιδιόφραστος τῶν τετραπόδων ζώων» στ. 830 καὶ 850 καὶ 859) ἀπαντᾷ ὁ τύπος ἢ ἄρκτος.—Μαυρομμάτ'=φασήολος' εὐρηται ἡ λέξις ὡς ἐπίθετον τοῦ φασήολου ἐν τῇ τοῦ Wagn. συλλ. (Carm. gr. σ. 200 «Πωρικολόγος») «φάσουλον τὸν κοιλιόπρηστην καὶ μαυρόμματον'» φασούλ'=φασήολος' ὁ τύπος φάσουλος ἐν τῇ τοῦ Wagn. συλλογῇ' (ἀνωτέρω)· καρύδ'=κάρυον' λεπτοκάρ', ἐν Τριπόλει λοφτοκάρυον, ἐν τῇ δῆμ. τῷ Τουρκικῷ ὀνόματι φουντοῦκι' παρ' ἀρχαίοις ἐκαλεῖτο ταῦτα λεπτοκάρυα καὶ κάρυα οὐκ ἔχοντα διαφορὴν, καὶ καστάνια καὶ Διὸς βάλανοι (ἰδ. Πολυδ. Ὀνομ. Α. 232 καὶ ἐξ.). Ποδάρ' (ποῦς)' εὐρηται καὶ παρά τῷ κωμικῷ Πλάτωνι ἢ λέξ. ποδάρια (Πολυδ. 2, 196) καὶ τῷ Ἀλέξιδι (Ἀθῆν. 3. σ. 107 C.). Κάρβων', ἐν τῇ δῆμ. κάρβουνον, ἐν τύπον καὶ ὁ Δουκάγγιος πρὸς τὸ κάρβων διέσωσε (σελ. 591)' ὁ τύπος κάρβων (ἐκ τοῦ λατ. carbo) ἀπαντᾷ καὶ ἐν Μ. Ἑτυμολ. «μαρτίη σημαίνει τὴν κόνιν τὴν γινομένην ἐκ τοῦ κατασβέννυσθαι τοὺς κάρβωνας.» Ἄντζιν=τὸ σκέλος καὶ ἡ κνήμη' εὐρηται παρὰ Δημ. Ζήν. ἢ αὐτὴ λέξις μᾶλλον παρεφθαρμένη «κουκκιά γλωρὰ ἐσχίσασι κ' ἐσκέπασαν τὰ τζιά τους» (στ. 222' ἐνθα γραπτέον ἂν ἦν τ'ἀτζιά»). Ἄντιν καὶ ἐν τῇ δημῳδί. ἀντί, παρ' ἀρχαίοις ἀντίον καὶ κανῶν (ἐν τῇ ὑφαντικῇ). Κογλίδ'=κόγλος, κογλίαις' ἐν τῇ δῆμ. σαλιάρ'

γος· παρά δὲ Δουκαγγίῳ ἀναγινώσκεται καὶ σαλλίγγα· (ιδὲ Lob. path. pr. σ. 106. ὑποσ. 4). Πάρδος, ὁ ἄρρην αἴλουρος (γαλῆ), τὸ δὲ θηλ. κάτα, ἐν τῇ δημ. γάτα· (ἐκ τοῦ λατ. catus). Ἡ λέξις πάρδος ἀπαντᾷ καὶ παρ' Αἰλιανῶ, καὶ τῷ σχολ. τοῦ Ἀριστοφ. (Πλ. 699) σημαίνουσα πάρδαλιν· καὶ παρὰ Πλινίῳ (8, 17, 23) pardus, σημαίνουσα τὸν ἄρρενα πάνθηρα· (ιδὲ λεξ. Passow ἐν λ. πάρδος. Κουκκούμ· (κουκκούμιον), λατιν. cucuma· τῇ λέξει ἐχρήσατο καὶ Ἀρριανὸς (Ἐπικτ. ἐγγ. 3, 22, 71)· βοετός, ἐκ τοῦ βοή, καθάπερ καὶ τὰ ἀρχαῖα βροχετός (βροχή), φλογετός (φλόξ), νιφετός (νίψ ἄχρ., αἰτ. νίφα), παγετός (πάγος), σταγετός (στάξ ἄχρ. πλ. ὄν. στάγες)· παρ' ἀρχαίοις ὑπάρχει τὸ βοητύς· τὸ δὲ βοητός ἐπίθετον· κρύσταλλον (κρύστος)· λατιν. crustallus καὶ οὐδέτ. crystallum· πασσάλ' (πάσσαλος), τὸ ὑποκ. πασσάλιον παρὰ Πολυδ. (9, 120. 10, 156). Μέταλον (ιδὲ Μέρ. Β'. ἐν λ. ἀπλόνω)· σταφύλ' (σταφυλή), τὸ ὑποκ. σταφύλιον παρὰ Μάρκ. Ἄντ. 6, 13).—σποντύλ' (σπονδύλιον καὶ σπονδύλιον), φύλλον· μικρόχειλος (ὁ ἔχων μικρὰ χεῖλη)· στομάχειλον (στόμα καὶ χεῖλη περιληπτικῶς), φίλος λεπτός, ὀξύθυγος, ἐγνώριμος (γνώριμος), ἀγισμός, ἄνεμος, νεόπαντρος ἐκ τοῦ νεοῦπανδρος=ιέονυμπος, νεόγαμος· δίγνωμος (ἀμφιρρέπων), τῇ λέξει ἐχρήσατο Συμπλίκιος· διδυμάρ' (δίδυμον), ἀδύναμος (ἀδύνατος, ἀσθενής)· ἡ λέξις εὔρηται παρὰ Διοσκορίδῃ· δύναμος=δυνατός, ῥωμαλέος· ἡ λέξις ἴσως πέπλασται ἐκ τοῦ ἀδύναμος· φαλαμίδ' (θήκη ἐν τοῖς κιβωτίοις) ἐκ τοῦ θαλάμη· κάψιμον (καῦμα), κεραμίδ' (κέραμος), τὸ ὑποκ. κεραμίδιον ἐν Beck. anecd. σελ. 744, 25· κορμίν (κορμός=σῶμα, καὶ ἐν τῇ δημ. συλλογισμός (σύννοια) καὶ συλλόγιση καὶ συλλογή· †κακόγνωμος, †καλόγνωμος· ἡ λέξις εὔρηται καὶ παρὰ Φραντζῆ (χρον. βιβλ. δ'. κεφάλ. α.) «καλογνώμων ὄντων» παρὰ δὲ Πρόκλῳ τὸ καλογνώμων=εὔνοος· μονόφθαλμος, ξεροπόταμον, καὶ παρ' ἀρχαίοις ἐν γλωσσῆμασι ξηροπόταμος· σεισμός (σεισμός), στολισμός, εὐκαιρόστομος (ὁ μὴ σιωπῶν, ἀλλὰ διασαλπίζων ὅ,τι ἂν ἀκούσῃ), μυσιτικός· †δίσομον, †ἄτιμος, †φρόνιμος, γρήσιμος, κρεμὸς (κρημνός), γυμνός, καπνός, τύριαννος, ἐπί-

θετον ἀντὶ τυραννικός=κακώτροπος· πετεινός (ἀλέκτωρ;· ἀγνός= παράδοξος· ἀληθινός, ἀνθρωπινός (ἀνθρώπινος), βουνόν (βουνός), ἀντρόγυνον (περικληπτικῶς ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ γάμῳ συνεζευγμένοι), καὶ ἐν τῇ δὴμ. ἐν δὲ τῇ ἀρχαίᾳ ἡ λέξις ἀνδρόγυνος καὶ ἀνδρογύνης ἕτερόν τι σημαίνει· κεραμιδένης (κεράμιος, (κερατέχιος· κεράτινος), κόκκινος, κριάν' (κράνον), κριανένιον (κράνινον), λιμνίν (λίμνη, τὸ ὑποκ. λιμνίον παρ' Ἀριστοτέλει· λυχνάρ' (λύχνος· Ἀκοίμητον 1) = ὁ μὴ βουλόμενος ἢ μὴ δυνάμενος κοιμηθῆναι· «ἀκοίμητον ἐγένετο τὸ παιδίον» = οὐπω κοιμηθῆναι δεδύνηται. 2) ἄσβεστος· «ἀκοίμητον καντήλι = « λυχνία ἄσβεστος, » «πῦρ ἄσφιστον,» Πλουτ. 6'. Καμύλλ. ΧΧ. 14) καὶ «τοῦτο τὸ πῦρ φρουρῶν ἀκοίμητον ἐν εἰκόني» (αὐτ. 23)· τὸ αὐτὸ καὶ ἄσβεστον καὶ ἀθάνατον· (Πολυδ. 1, 7. Πλουτ. Νουμ. 9)· ἐν Κύπρῳ λέγεται τανῦν ἀκοίμιστος (Κυπρ. Σακελλ. σ. 228 ἐν λ.). Κριανέψ' = ἡμίεσθον ἔδεσμα)· ἡ λέξις δοκεῖ μοι ἐκ τοῦ ἄκρον καὶ ἔψω συντεθεισθαι· ἄκρον ἢ ἄκραν—ἔψω (κρονέψ', κρανέψ', κριανέψ')· καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐν συνθέσει τὸ ἄκρος ταύτόν που ἐδήλου· «ἀκρόζεστος,» «ἀκρόθαλπτος,» «ἀκρόθερμος,» «ἀκρόκαυστος·» «ἀκροσαπής·» ὁμοία σύνθετα ἔτι παρ' ἡμῖν «κριάναλον» = ἄναλόν πως· «κριάνοιχτον πόρτα» = θύρα οὐ καλῶς κεκλεισμένη, ἀνεωγμένη ὀλίγον· αὕτη ἐν Κύπρῳ κρόνοιχτος λέγεται (Κύπρια Σακελλ. σ. 229. ἐν λ. (ἀ)κρόνοιχτος.—Συνέδριον· οὕτω καλεῖται ἄνθρωπος κακός, πονηρός, ἡσυχίαν ἄγειν οὐ δυνάμενος· ἡ λέξις μετενήνεκται ἐκ τῆς ἐκκλησίας «τὸ συνέδριον τῶν Ἰουδαίων,» «τὸ συνέδριον τῶν παρανόμων.» Σημάδ' = 1) σημεῖον· 2) ἀραβῶν· ἡ λέξις σημάδιον καὶ σημάτιον εὔρηται καὶ παρ' ἀρχ. (Διόδ. 5, 18.—Εὐστάθ. σ. 1675, 46. σχολ. Ἀριστοφ. Πλ. 451).—Σημεῖον, πληθ. σημεῖα = οὐράνια, θεῖα σημεῖα, προμηνύματα· «τὰ σημεῖα ἐφάνθαν» = ἐφάνη τὰ προμηνύματα ἀγαθοῦ τινος ἢ κακοῦ. Δαβλίν = δαλίον, ξύλον ἡμίκαυστον· παρ' Ἡσυχίῳ ἀπαντᾷ ἡ λέξ. δαβελός = δαλός, ξύλον ἡμίκαυστον· ἐκ τούτου καὶ τὸ ἡμέτερον, ὁ γραπτέον διὰ β καὶ οὐχὶ υ δαυλίν)· τὸ ἀρχαῖον δαυλός καὶ δαυλος (Λίσχ. Ἰκέτ. 97) ἐπίθετόν ἐστι σημαῖνον πυ-

κνός.—Ξένος, ὄρφανός, περσινός (περυσινός)· ἐν Ἀριστοφ. Βατρ. Βατρ. 985 ἀντι περυσινόν γράφει ὁ Fritzche περσυνόν· τί οὐ περσινόν; Πλάνος (ἀπατεών)· καὶ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ (Ματθ. 27, 63) «χύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν·» πόνος, πλ. τὰ πόνια· σκοτεινός, σπανός (καὶ παρ' ἀρχ. σπανός καὶ σπανοπέγων), ἄσπαχνος (ἄσπλαγγνος), στέφανον (στέφανος), ταπεινός (ἰσχνός), τρανός (μέγας)· ἡ λέξις καὶ ἐνιαχοῦ τῆς Ἑλλάδος λέγεται, ἀπαντᾶ δὲ καὶ ἐν τῇ τοῦ Wagner συλλ. (Carm. gr. σ. 309) στ. 165 «μήτε μικρὸν, μήτε τρανὸν ἔς τὰ κάτεργα ἐφῆκεν·» καὶ παρὰ Πτωχοπροδρ. ἰδ. ἀ. 2)· παρ' ἀρχαίοις σημαίνει ἡ λέξις φανερός· ὕπνος, ἱπερήφανος (ὑπερήφανος), σταυρόν, καρπός, κόπος πλ. τὰ κόπιχα καὶ τὰ κόπους καὶ κόπς· καματερός (ἐργατικός), λαφρός (ἐλαφρός), φασσίν (φάσσα, ἀγρία περιστερά) ἐν χωρίοις· πρόσωπος (τὸ πρόσωπον), πλ. τὰ προσώπς· κατ' Εὐστάθιον καὶ ὁ κωμ. Πλάτων εἶπεν ὁ πρόσωπος ἀντὶ τὸ πρόσωπον, ὅπερ ὁ Meineke (hist. com. σ. 173) παιδιᾶς χάριν ἠγεῖτο πεπλάσθαι· ἰδὲ Lob. path. gr. σ. 18. ὑποσ. 25· ῥοδάκ' (ῥοδάκινον), ἐλεύτερος (ἐλεύθερος)=ἄγαμος· κοφτερός ἀντὶ κοπτηρός (ὀξύς), κόπρον (κόπρος)· κομάρ' (κόμαρος) παρ' ἀρχαίοις τὸ οὐδέτερον ἐδήλου τὸν καρπὸν, λεγόμενον καὶ ἄλλως μιμαίκυλον· ὄνερον (ὄνειρος), σουρὶν (σωρός), τᾶσυλλόγισος, τᾶλυτος, τᾶσόχαστος (ἀπρόσεκτος), τᾶνιφτος (ἀνιπτος), τᾶβζισος (ἄσβεσος), τᾶτίμετος (ὁ οὐδενός [οὐδενός τιμήματος] ὠνηθῆναι δυνάμενος)=πολύτιμος· καὶ παρὰ Βυζαντίοις «ἔχω δὲ δακτυλίδιον μὲ ἀτίμητον λιθάρι» (Mullach conject. Byzant. σ. 59)· ἡ λέξις εὐρηταί τοῦτο σημαίνουσα καὶ παρ' Ἰαμβλίχῳ (περὶ τοῦ Πυθαγ. βίου 245 σ. 196) «τούς τὰ μαθήματα καπηλεύοντας... καὶ μισθὸν τῶν ἀτιμήτων πράττοντας.» Κορδύλ'=κόμβος ἐκ τούτου καὶ ῥῆμα κορδουλιάζω=1) ποιῶ κόμβον, ἐν ᾧ ἐγκλείω τι· 2) ποιῶ κόμβον ἐν τῷ ῥάμματι· ἡ αὐτὴ πάντως τῇ ἀρχαίᾳ κορδύλῃ, δηλούσῃ τὸ ῥόπαλον καὶ τὸν ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ ὄγκον, ᾧ ὅμοιον τὸ κορδύλ'· τὸ δὲ κορδουλιάζω ὑπομιμνήσκει πῶς τὸ Ἀριστοφ. (Νεφ. στ. 11) «ἐν πέντε σισύραις ἐγκεκορδουλημένος» ἐκ τοῦ ἐγκορδουλέω,

οὗ εὗρηται καὶ τύπος ἐγκορδουλίξω παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις (Συνέσ. π. βρα. σ. 16, Α'). γυρευός=ἐπαίτης, ἐν τῇ δημῳδαί ζητιᾶνος· λασσόμενος=ὄνος. Μειζότερος· ὁ μείζων τὴν ἡλικίαν, ὁ πρεσβύτερος, σχοπτικῶς ὁ ὄνος καὶ οἱ προὔχοντες· ἐλε_ατόφυτον (φυτὸν ἐλαίας, κυδωνόφυτον, ἀμπελόφυτον, συκόφυτον, κολοκυθόφυτον, ἀπιδόφυτον, μηλόφυτον, κοκκυμελόφυτον (φυτὸν κυδωνίας, ἀμπέλου, συκῆς, κολοκύνθης, ἀπίου, μηλέας, κοκκυμηλέας).—Γαγγάμ', δικτύου εἶδος, ὧ πρὸς ἀλιεῖαν χρῶνται ὀστρέων· παρατίθεμαι τούσδε τοὺς Ὀππιανοῦ (Ἀλιευτ. III, 80—83) στίχους, ἐν οἷς τό τε γάγγαμον καὶ ἕτερα δικτύων εἶδη ὀνομάζονται·

«Τῶν τὰ μὲν ἀμφίβληστρα, τὰ δὲ γρήφοι καλέονται,
Γάγγαμά τ' ἢ δ' ὑποχαί περιηγέες, ἢ δὲ σαγήναι·
Ἄλλα δὲ κικλήσκουσι καλύμματα· σὺν δὲ σαγήναις
πέζας καὶ σφαιρῶνας ὁμοῦ, σκολίον τε πάναγγμον.»

Οἱ γρήφοι εἰσι πιθανῶς οἱ νῦν ἐν τῇ δημῳδαί γρήφοι καλούμενοι· ἐκ δὲ τοῦ ὑποχαί περιηγέες ἠγοῦμαι πιθανώτερον κατὰ παραφθορὰν γεγενῆσθαι τὸ τῆς δημῳδους παραγάδι, ἢ ἐκ τοῦ «παρὰ γῆν» κατὰ Κοραῆν (Ἄτ. τ. 4. σ. 384). Τὸ δ' ὑποχῆ εἰς πόγη παραφθαρὲν ἐσήμηνε τὸ θυννοσκοπεῖον, ἐν τῇ δημ. ταλιάνι (Τουρκικόν)· τᾶχώρισος, ἀντράδελφος (ὁ τοῦ ἀνδρός ἀδελφός, ἀνδραδελφός [περὶ τοῦ τονισμοῦ ἰδὲ Lob. Phrya. σ. 340], δαήρ), γυναικάδελφος (ὁ τῆς γυναικὸς ἀδελφός), ἀντραδέλφια, γυναικαδέλφια (περιληπτικῶς)· γυναικόπαιδα (περιληπτ. γυναῖκες καὶ παῖδες)· ἡ λέξις καὶ παρὰ Δουκαγγίῳ (Κορ. Ἄτ. τ. 5, σ. 44)· οὕτω καὶ ἀντρόνια καὶ ἀντρόγυνον (ἰδὲ λη' 2) ἐν λ. ἐμπροστά· νε_όνυφος [ἡ] (ἡ νεόνυμος)· τῆσυχος, πλευρόν· παρ' ἀρχαίοις πλευρόν μὲν ἐλέγετο ἐπὶ τῶν ὑπὸ τὴν μασχάλην μαστῶν, πλευρὰ δὲ τὸ ὄστον «ὡς ἡ δωδεκάτη πλευρὰ» (ἰδὲ Lob. path. pr. σ. 14). Τζιτζιν=μαστός· παραφθαρὲν ἐκ τοῦ τιθθίον ὁμοιον ἀπέβη τῷ Γερμ. Zitze· καρτόφφ', ἐν τῇ δημ. κολοκάσι καὶ πατάτα, ἐξελληνισθὲν γεώμηλον· Γερμ. kartoffel. Σορπίδ', ὁ ἰχθὺς σκορπίος· σκορπός, τὸ ζώον, ὁ σκορπίος. Σκοπός=μέλος· εὗρηται ἡ λέξις ταῦτό σημαί-

νουσα καὶ ἐν Beck ἀποφ. τ. 3. σ. 1167· οἶον εἰάν τις θέλη ποιῆσαι κανόνα, πρῶτον δεῖ μελίσαι τὸν εἰρμόν, εἶτα ἐπαγαγεῖν τὰ τροπάρια ἰσοσυλλαβοῦντα καὶ ὁμοτονοῦντα τῷ εἰρμῷ καὶ τὸν σκοπὸν ἀποσώζοντα.» Κουτάλ' = τορύνη, ζωμήρυσσις, ἐκ τοῦ παρὰ Δουκαγγίου κώταλις, tudicula, cochlear majus» (Γρηγ. Κορινθ. d. dial. σ. 898). Καὶ ὁ Εὐστάθιος ἀναφέρει τὴν λέξιν κώταλις «κώταλος, ἡ τορύνη, ἢ τὸ τῆς ἀθήρης κίνητρον» καὶ ὁ Ἡσύχιος καὶ Σουΐδας, ἡ λέξις δ' ἐσήμαινε καὶ τὴν κώπην καὶ τὴν σκυτάλην (Ἡσύχ. Μ. Ἔτυμ. σ. 555, 18). Τοῦ σκυτάλη ὑπάρχει καὶ Δωρικὸς τύπος κουτάλα (Γρηγ. Κορινθ. d. dial. σ. 388). Χουλιέρ' = κοχλιάριον. Μουχρούτ' = τρύβλιον πήλινον· ἡ λέξις εὕρηται καὶ παρὰ Πτωχοπρ. (I. 124) «κἂν τέσσερα τὸν δίδουσιν εἰς τὸ τρανὸν μουχροῦτιν.» Κωπὴν (κώπη)· τὸ ὑποκορ. κωπίον καὶ παρ' ἀρχ. (Ἀριστοφ. βατρ. 262. Λιλ. π. φ. ζώ. 13, 19). Ἄγουρος = ἀνήρ· ἀγούρ' = ἄρρεν παιδίον· ἐν τῇ δημ. ἀγόρι· ἡ λέξις εὕρηται παρ' Εὐσταθίῳ (παρεκθ. εἰς Ὀδύσσ. σ. 1788, 56) «Ἀχαιοὶ δὲ τοὺς ἐφήβους καλοῦσι κούρους, Θρᾶκες (Ἀρχάδες ἐκ διορθώσεως τοῦ Nauck) δὲ ἀγούρους.» Τινὲς γράφουσι καὶ ἐν Ὀδ. Η. 64 «ἀγούρους» ἀντὶ «ἀκούρους» ὡς γραφὴν τοῦ Βυζαντίου Ἀριστοφάνους (ιδ. Curt. Grun. dz. σ. 613), ἐνθα τὸ α στερητ. = ἄνευ ἀρρένων κληρονόμων (ιδὲ λεξ. Ὀμ. Seiler ἐν λ. ἀκούρους). Τὴν λέξιν ἀγόρι ἐτυμολογεῖ ὁ Κοραῆς (Ἀτ. τ. 1. σ. 87) λίαν πιθανῶς παρὰ τὸ κόρος, παρατιθέμενος καὶ τὰ τοῦ Εὐσταθ. (Ὀδ. Ο, 471) «τὴν δὲ ἐξῆς τὴν μετὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν.... καλοῦσι Θρᾶκες ἀγούρους.» Ὁ δὲ Βυζαντινός (λεξ. ν. ἐλλ. ἐν λ. ἀγόρι) φησι καὶ παρ' Ἀττικοῖς τὴν λέξιν εἶναι συνήθη κατ' Ἀλεξίωνα τὸν γραμματικόν «Τοὺς ἐφήβους Ἀχαιοὶ κούρους καλοῦσι, Θρᾶκες δὲ ἀγούρους, ὡσαύτως καὶ Ἀττικοί.» Ἄλλ' οὐκ ὀρθῶς ὁ αὐτὸς βούλεται τὴν λέξιν παρὰ τὸ ἄωρος ἐτυμολογεῖν παραχθείς ἐκ τῆς τοῦ Νομοκάνονος ῥήσεως «εἰ δὲ τις ἄωρος μνηστειυθῆ κοράσιν,» ἣν ὁ Δουκάγγιος διεφύλαξεν. Ἄλλὰ καὶ τῷ Κοραῆ (ἐνθ' ἄνωτ.) οὐκ ἀπίθανος ἡ ἐτυμολογία αὕτη δοκεῖ. Παρτάχ' = ἀργεῖον πήλινον ἐν Χίῳ παρδάκι, ἐτυμολογούμενον ὑπὸ Κοραῆ (Ἀτ.

τ. 3. σ. 46) παρὰ τὸ ἐπίθετον παρδακός «παρδακῶν, διύγρων» (Ἡσύχ.). Ἐν Κρήτῃ μπαρντάκι (Ἄσμ. Κρητ. σ. 83, στ. 27, 29) πιθανωτέρα ἢ ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ bardak παραγωγή τῆς λέξεως. Νυχτέρ = ἐργασία πολλή ἐν νυκτί· αὕτη παρὰ Σομαυέρα λέγεται παραστάθι καὶ παρακάμωμα (Κορ. Ἄπτ. τ. 4. σ. 390). Λαλατῆς, ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἢ τοῦ ποταμοῦ λειαινόμενος καὶ στρογγυλούμενος λίθος. Παρὰ Θεοκρίτῳ (22, 39 ἀναγινώσκεται «λάλαι,» ὁ ἐρμηνεύει ὁ Ἡσύχιος «τὰς παραθαλασσίους καὶ παραποταμίους ψήφους» ὁ δὲ Ἐτυμ. (σ. 555, 47) λέγει λάλαι δ' εἰσὶν αἱ ψήφοι αἱ παραθαλάσσιαι, αἱ ὑπὸ τῶν κυμάτων κινούμεναι καὶ ψόφον τινὰ ἀποτελοῦσαι,» συγγενῆ θεωρῶν τὴν λέξιν τῷ λάλος καὶ λαλιά, ὡσπερ καὶ ὁ J. H. Heinr. Schmidt (synonymik d. gr. spr. τ. 1. σ. 165, 5)· ταῦτὸ φαίνεται δηλοῦσα καὶ ἡ παρὰ Στοβ. (Ἀνθολ. τ. 3. σ. 185) Ναυμαχίου τοῦ ποιητοῦ λέξις λαῆς· «λαῆς ἐπὶ ῥηγμῖνι πολυψηφίδι θαλάσσης.» Κορμίν = σῶμα καὶ ἐν τῇ δημ. κορμί· ὁ ὑποκορ. τύπος κορμίον εὔρηται ἐν τοῖς τοῦ Boissonade An. τ. 5. σ. 50. Ὁ δὲ τύπος κορμός (Αἰολ. κορπός, Dar. corpus. λεξ. λατ. Georges καὶ Passow ἐν λ. κορμός) ἐπὶ Εὐσταθίου οὐ μόνον ἐπὶ δένδρων καὶ τῶν τοιούτων ἐλέγετο, ἀλλ' ἐδήλου καὶ τὸ ἄνευ κεφαλῆς, χειρῶν καὶ ποδῶν μέρος τοῦ σώματος· τὸ ἀπὸ τραχήλου μέχρι αἰδοίων κύτος τοῦ σώματος δίχα τῶν χειρῶν, ὁ καὶ θώρακά τινες κλοῦσι, ἕτεροι δὲ κορμόν ἰδιωτικῶς» σελ. 835, 52).—Κομμάτ', καὶ ἐν τῇ δημ. κομμάτι· παρ' Ἀλκίφρ. (1, 1.) εὔρηται ἡ λέξ. κομμάτιον ἐπὶ ξύλων «ὀλίγα ξυλισάμενοι κομμάτια» παρὰ δὲ Γεωπον. 18, 14, 2) ἡ λέξις κόμμα (τεμάχιον) ἐπὶ ἰχθύων.—Ἄσινόν (ἄσινες) ἐν χωρίοις, ξύλον μὴ βλαφθέν· †σόμετρος (ισόμετρος) = τύμμετρος, ἀρκούν ἔχων μέγεθος, οὔτε μέγας οὔτε μικρός. †Πίχαρος (ἐπὶ χάρις) = χαρίεις. Φουρνός (ἐν τῇ δημ. φρουνός) μεταθέσει ἐκ τοῦ φροῦνος, ὁ ἀντὶ φροῦνος εὔρηται παρὰ μεταγενεστέροις (Εὐστάθ. εἰς Διον. περιηγ. σ. 752 καὶ Ἀνθολ. τ. 3. app. (32). Τζιφύν', θάμνος εὐώδης, κληθεὶς ὑπὸ τῶν νεωτέρων *Azalea pontica*· ἡ λέξις δοκεῖ μοι παραφθορά τις εἶναι τοῦ ζίζυφρον, εἰ καὶ τοῦτο δένδρον

ἔστιν ὅλως διάφορον· οὐκ ὀλίγα δ' ἂν τις εὖροι δένδρων καὶ φυτῶν ὀνόματα ἄλλοις ἀποδιδόντα· οὕτω γραμπελίδ' (ἀγρία ἄμπελος) = μελία· ἄλεβος' (ἐλλέβορος) = ἀκτῆ· σπόρος ἄρσ. καὶ σπόρον οὐδετέρως. Κῶλον (ὄ)· (πρωκτός. Σημειωτέα ἢ φράσις «σκούλ' κῶλον,» ἦν ἐπιφωνοῦσιν ὄρωντες λημῶντας ὑπ' ὀφθαλμίας· οὕτω καὶ οἱ ἀρχαῖοι «εἰ κυνός πηγῆν ὄραν» ('Αριστοφ. ἐκκλ. 235) «τούτῳ μὲν εἶπον, εἰ κυνός πηγῆν ὄραν.» Παρ' ἡμῖν λέγεται καὶ «σκούλ' ὀμματία ἔχω.» Χαλκόν (τό) = λέβης· καὶ παρ' Ὀμήρῳ ἢ λέξις σημαίνει τοῦτο· ('Οδ. 8, 425. 10, 360. 'Ιλ. 18, 349). Πανθίν = φάνη· Ἄττ. πάνθη, οὗ τὸ ἡμέτερόν ἐστιν ὑποκοριστικὸν μεταθέσει τοῦ ν (ρίζ. πατέομαι· Curt. Grundz. σ. 502). Σκουλλὸν ἢ σκουλλίν· ἐν τῇ δημ. σκουλλί· δέμα ἐρίων ἐξαμμένων = πεικός, τολύπη ἐκ τοῦ σκόλλυς ἢ σκόλλις. Ἐν Κύπρῳ σκουλλίν καλεῖται τεμάχιον λιναρίου. Παρ' Ἡσυχίῳ φέρεται «σκόλλυς, κορυφή ἢ καταλελειμμένη τῶν τριχῶν· τινὲς δὲ μᾶλλον πλόκαμον.» Παρὰ δ' Εὐσταθίῳ (Παρεκθ. εἰς 'Οδ. Ε. σ. 1528, 18) οἱ παλαιοὶ καὶ κόσμον γυναικεῖον τὴν πλοκαμίδα εἶναι δηλοῦσιν, ἣν καὶ κορυφαίαν φασίν.... Τὴν δ' αὐτὴν καὶ σκόλλυν, μάλιστα δ' Ἀττικαὶ πλοκαμίδα. «Παρ' ἡμῖν φέρεται καὶ ῥῆμα σκουλλίζω, σημαῖνον πρῶτον τὴν τῶν ἐρίων ἢ τοῦ λίνου εἰς σκόλλυν μεταποίησιν, εἶτα δὲ καὶ τὴν ἀνάσπασιν τῶν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν μικρῶν παιδίων τριχῶν, ὃ ποιοῦσιν αἱ γυναῖκες ὅπως ἰάσωνται τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν δακρυρροοῦντας. Παραβάλλεται ἔτι παρ' ἡμῖν ὁ πλόκαμος πρὸς τὴν σκόλλυν· «ἄμον σκουλλίν εἶν' τὰ μαλλία σ'.» Ἴδὲ καὶ Κορ. Ἄτ. τ. 4. σ. 519.—† Ἐμνοστος καὶ νόστιμος· τὸ ἔμνοστος παραφθορά ἐστὶ τοῦ εὐνοστος, ὃ εὕρηται παρὰ Τρύφωνι ('Αθῆν. 14. σ. 618, 6), σημαῖνον πιθανῶς θεὰν τοῦ μυλωνος (ιδὲ καὶ Ἡσύχ. καὶ Εὐστ. εἰς Ὀμ. σ. 214, 18 καὶ 1313, 42)· τὸ δὲ νόστιμος ἐκ τοῦ νόστος παραχθὲν ἐδήλου τὸ πρῶτον τὸν τῆς οἴκαδε ἐπανόδου (νόστιμον ἡμαρ), εἶτα δὲ καὶ ὠριμος, ἠδύς. Κατὰ Passow (ἐν λ. νόστος) οἱ γραμματικοὶ παραχθέντες ὑπὸ τῶν συνημμένων τῷ νόστος ἐπιθέτων γλυκερός, ἠδύς ἀπέδωκαν καὶ τῇ λέξει ταύτῃ τὸ σημαίνόμενον τῆς ἠδύτητος, γλυκύτητος, ὃ ἐν τῷ

νόστιμος εὐρίσκομεν. Παράτιθέμεθα καὶ τὰ τοῦ Σουίδα «νόστος παρὰ τῆ συνήθειά γλυκασμός, ἐπὶ τῶν ἐδεσμάτων, ὡς ἀπὸ τῆς οἰκαδὲ ἀναστροφῆς· παρὰ τὸ τῆς πατρίδος γλυκύ. Ἀντίθετον τοῦ νόστιμος τὸ ἀνόστος· αἱ λέξεις καὶ ἐν τῇ δημῳδῇ συνήθεις καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐπὶ καρπῶν (Θεόφρ. Πλούτ.)· τὸ ἔμνοστος = νόστιμος ἐν τοῖς ἡμετέροις χωρίοις· παρὰ Δουκαγγίῳ (σ. 504) φέρεται «ἔμνηστος i. e. εὔμνηστος» (sic), ὁ διορθωτέον ἔμνοστος· ἴδὲ Mullach conject. Byzant. σ. 55. Δύναμος (ισχυρός, ῥωμαλέος)· ἐν λέξ. ἀδύναμος ὑπετοπάσαμεν ὅτι ἐκ τοῦ ἀδύναμος πέπλασται· ἀλλὰ παρὰ Στοβαίῳ (Ἄνθολ. τ. 2. σ. 181 «Χαράνδα Καταναίου προοίμια νόμων «εὐρηται τοῦνομα δυναμίην, προὔποτιθὲν τὸ ἐπίθετον δύναμος, καθάπερ τὸ ἀδυναμία παρήκται ἐκ τοῦ ἀδύναμος.—Ζαρωτὸς = στρεβλός· σημειωτέα ἡ παροιμιώδης φράσις· «δύο ζαρωτὰ ξύλα κ' οὐ γιγνένη» (οὐ γιγνένη Τουρκ. οὐ γιγέρημ = ἀρμόζω) = δύο στρεβλὰ ξύλα οὐκ ἂν συναρμόσειεν,» ἐπὶ τῆς ἀδυνατου συνοικίσεως ἢ συνουσίας δύο πονηρῶν· οὕτω λέγει περὶ τῆς συνουσίας ἀγαθοῦ μετὰ πονηροῦ ἢ δύο πονηρῶν καὶ ὁ Μουσώνιος παρὰ Στοβ. (Ἄνθολ. τ. 3. σ. 33. στ. 13 καὶ ἐξῆς) «πῶς δ' ἂν ὁμονοήσειαν· οὐδὲν γε μᾶλλον ἢ ὀρθῶ ξύλῳ στρεβλὸν συναρμόσειεν ἂν, ἢ στρεβλὰ ἄμφω ὄντα ἀλλήλοιν.» ὅθεν ζαρωτὸν ξύλον μεταφ. ἄνθρωπος στρεβλός, πονηρός· καὶ ζαρωτὸς ἄνθρωπος.

Ἐνταῦθα νῦν καταλέγομεν καὶ τινα ἐκ τῆς γ'. κλίσεως εἰς τὴν β'. μεταπεσόντα· βλημῆν, ἐν χωρίοις ὁ τοῦ δακτυλίου λίθος καὶ ἡ σφενδόνη (βλημῆς) γόνατον (γόνου)· πιπέρ', καννάβ', ὡτὶν (οὐς, Δωρ. ὡς Θεόκρ. 11, 32. ἐν τῇ δημ. αὐτί. Ὁ Mullach Δημ. Ζῆν. σ. 55 ἐν λ. καλὰ) βούλεται παράγειν τὸ αὐτὶ ἐκ τοῦ ὡτίον, λέγων «constat nimirum quod ab Atticis appellabatur θαῦμα apud Jones sonasse θῶμα, eosdem κῶμα dixisse pro eo, quod apud Atticos erat καῦμα (ἄγνωστον τοῦτο), discimus e grammatico.... Γρηγ. Κορινθ. σ. 654· ἀλλ' οὐ πιθανὰ λέγει· Χτέν' (κτεῖς) ὄφειδ', ἢ ὄφιδ' (ὄφρις)· ἀλλὰ τούτων ὑπάρχει καὶ τὸ ὑποκορ. ὄφειδιον ἢ ὄφιδιον, ἐξ οὗ καὶ παρήκται, ὡσπερ καὶ τοῦ πέπερι-πεπέριον καὶ κάνναβις-καννάβιον, καὶ τοῦ κτεῖς-κτενίσκος

καὶ τὸ οὖς ὠτίον· ὄρυθ' (ὄρυς)· καὶ τοῦτο ἐξ ὑποκορ. δρύδιον· πινάκ' (πίναξ, πινάκιον) ξύλινον τρύβλιον, κρειῶν πίνακες» ('Ομ. 'Οδ. 1, 141, 16, 49), ὃ ἐρμηνεύει ὁ Passow (ἐν λ. πίναξ) Teller, welche in älterer Zeit von Holz waren· παρ' Ἀθην. (4, σ. 135, 19) «ὀψοφόροι πίνακες» μουστάκ' μύσταξ, μυστάκιον Μοσχ. σ. 140· νύχ' (ὄνυξ, ὄνυχιον, Ἀριστ. ιστ. 2, 11, αἰγίδ', ἐν χωρίοις (αἰξ, αἰγίδιον, Φερεκρ. παρ' Ἀθην. 14, 648, 6.)· χέρ' (χείρ) ἐξ ὑποκοριστικοῦ χέριον· παιδῖν (παῖς, παιδίον)· τὸ πανηγύρ' καὶ πανογύρ' καὶ ἡ πανήγυρη (πανήγυρις) ἐξ ὑποκορ. πανηγύριον· ποδάρ' (πούς, ποδάριον «ὃ δὲ κωμικὸς Πλάτων καὶ ποδάρια εἶρηκεν» Πολυδ. 2, 196 καὶ ὁ Ἀλεξίς παρ' Ἀθηναίῳ 3, σ. 107, 6)· δόντ' (ὀδοῦς)· βοτρύδ' (βότρυς, βοτρυδίον, Ἀλεξ. παρ' Ἀθην. 12, σ. 516 E.) ἀστάχ' (στάχυς, ἄσταχυς), ὄφρυδ' (ὄφρυς, ὄφρυδίον), παλαμύδ' καὶ παλαμύδα (πηλαμύς), κλωνάρ' κλών, κλωνάριον Γεωπ. 12, 19, 9. σχολ. Νικ. Θηρ. 66h), βλωγών' βλήχων, (βληχώνιον σχολ. Θεοκρ. 5, 56)· ἐν τῇ δημ. φλησκοῦνι· παρὰ Θωμᾶ Μαγίστρῳ σ. 155 ἀπαντᾷ ἡ λέξις βλησκούνη «βλήχων εἶδος βοτάνης, ἡ ἰδιωτικῶς λεγομένη βλησκούνη» παρὰ δὲ τῷ σχολιαστῇ τοῦ Θεοκρίτου (5, 56) βληχώνιον· «βλήχων, εἶδος βοτάνης, τὸ κοινῶς βληχώνιον,» ἀνθ' οὗ ἐν ἑτέρῳ χειρογράφῳ κεῖται βλησκούνιον· τὸ δὲ φλισκούνιον (ὀρθότερον φλησκούνιον) εὑρηται ἐν τοῖς τοῦ Ψευδοηρωδιανοῦ ἐπιμερισμοῖς «γλήχων τὸ φλισκούνιον.» Δουκαγγ. σ. 1684. Ἰδὲ Γρηγ. Κορινθ. d. dial. σελ. 40 ὑποσημ.—Κωδών' (κώδων, κωδώνιον), ἐν τῇ δημ. κουδοῦνι· ῥωθών' (ῥώθων, ῥωθώνιον), ἐν τῇ δημῶδ. ρουθοῦνι, σαπών' (σάπων Ἀρετ. σ. 135, 20. Γαλην. τ. 10, σ. 191. λέξ. Κελχική ἢ Γερμανική κατὰ Passow. σαπώνιον σχολ. Θεοκρ. 3, 17), ἐν τῇ δημ. σαποῦνι· χιόν' (χιών· ἀηδόν' (ἀηδών, ἀηδόνιον Δίων Χρυσόστ.), πριόν' καὶ πρέν' (πρίων, πριόνιον)· γέρος καὶ γεροντᾶς (γέροντας=ὁ ἀρχιερεὺς), πλ. γέροντες καὶ γεροντάδες, γεν. γερονταδίων· δράκος (δράκων)· ῥωῖν καὶ ῥωγῖν (ῥώξ), βωλάρ' (βῶλος, βῶλαξ, βωλάριον), αὐλάκ' (αὐλαξ).

Σημ. α'. Ἢ ὄνομ. τοῦ ἐνικοῦ τῶν ἀρσενικῶν λήγει εἰς ὅς μὲν

ἀνάρθρου ὄντος τοῦ ὀνόματος, εἰς ὃν δὲ συνάρθρου· ἄνθρωπος, ὁ ἄνθρωπον· καλὸς ἄνθρωπος, ὁ καλὸν (ὁ) ἄνθρωπον· ἐπομένων δὲ τῶν κτητικῶν γενικῶν ἡμ', ἡσ', ἀτ', ἐμουν, ἐσουν, ἀτουν καὶ ἐν ταῖς συνάρθροις διατηρεῖται τὸ ς· ὁ ἄνθρωπος ἡμ'· ὁ γαίδικρος ἡσ' (1)· ἀλλὰ τῶν γενικῶν μ' καὶ σ' ἐπομένων, ἀποβάλλεται καὶ σ καὶ ν τῶν οὐδετέρων· ὁ ἄνθρωπό μ', τὸ ξύλο σ'· ἰδὲ καὶ 2 σημ. α.) Ἡ γενικὴ τῶν ἐπιθέτων λήγει εἰς ου· διατηρεῖται δὲ καὶ ἐν τῇ προπαραληγούσει ὁ τόνος καὶ μακρᾶς οὔσης τῆς ληγούσης, ὡς καὶ ἐν τῇ τοῦ πληθυντ. γενικῆ καὶ αἰτ. οὐ μόνον ἐπιθέτων, ἀλλὰ καὶ ὀνομάτων ἐνίων ἢ γενικῆ λήγει εἰς ο· οἶον, λόγου, μάγου, φόβου, δρόμου κτλ. τοιαῦτα δ' ἔστι μάλιστα τὰ εἰς ος δισύλλαβα καὶ τὰ εἰς ὄν καὶ ὄς ὀξύτονα (θαματοουργός, βουνόν, φυτὸν κτλ.)· τῶν δὲ πλείστων ὀνομάτων ἢ γενικῆ σχηματίζεται, ἀφαιρουμένης τῆς καταλήξεως ο·, ἐξ ὀνομαστικῆς εἰς ιος ἢ ιον, καθὰ καὶ ἐν τῇ πρώτῃ κλίσει εἶδομεν, ἢ καὶ τοῦ ὑπολειπομένου ι ἀποβαλλομένου· (ἀνθρώπι', ἀνθρώπ', καὶ ἐνίοτε ἀνθρώπου)· ἐν τῇ πληθ. ὀνομαστικῇ ὡσαύτως ἀποβάλλεται ἢ κατάληξις, ὁ δὲ τόνος μεταπηδῶν εἰς τὴν ἐπομένην συλλαβὴν ὑποδηλοῖ τὸν προϋποτιθέμενον εἰς ιος ἢ ιον τύπον, ἐξ οὗ καὶ πολλαὶ ἄλλαι πτώσεις σχηματίζονται· (ἄνθρωπος, ἀνθρώπιος, ἀνθρώπιοι, ἀνθρώπι', ἀνθρώπ'). Εἰ δὲ τις βούλοιτο καὶ ταῦτα ἐλληνικώτατα καὶ διαλεκτικώτατα ἀποφῆναι, τεχνασμάτων καὶ μηχανημάτων οὐκ ἂν ἀπορήσειεν· αὐτίκα γὰρ ὡς θεὸς ἐκ μηχανῆς ἐπιφανήσεται τὰ Δωρικὰ φιλοσόφοι, ἀγγέλοι, ἀνθρώποι, Μενελάοι, λεγομένοι, καλουμένοι, δωρουμένοι, τραπέζαι κτλ. Kühn. gr. § 80, 3 καὶ Γρηγ. Κορ. d. dial. σ. 314) καὶ τὰ ὑφ' ὑμῶν ὡς βαρβαρώσεως ἐσχάτης καὶ παραφθορᾶς λείψανα ἀποδιοπομπούμενα Ἑλληνικώτατα καὶ Δωρικώτατα ἀποφανοῦσι. (ἔπεται συνέχεια).

(1) Τὸν ἀκραιφνῆ εἰς ος τύπον καὶ μετὰ τοῦ ἄρθρου διαφυλάττει ὀνόματά τινα εὐαριθμητά· ὁ ἀγχιασμός, ὁ συλλογισμός, ὁ σεισμός, ὁ στολισμός, ὁ πόνος, ὁ ὕπνος, ὁ λογισμός (ὁ νοῦς, ἢ ἐπιθυμία), καὶ ἐκ παρακλήλου «ὁ νοῦς κἢ ὁ λογισμός ἀτ'» = ἅπας ὁ νοῦς, ἅπασα ἢ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὁ θάνατος, ὁ θεός, ὁ σκοπός, ὁ κόπος, ὁ βοετός, ὁ λαός, ὁ δρόμος, ὁ λόγος, ὁ φόβος, ὁ καρπός καὶ εἴ τι ἕτερον.